

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sk/24/2019
Identifikačné číslo spisu: 8018200153
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8018200153.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci sťažovateľky (predtým žalobkyne): N. O. D., bytom Š.Á. XXX, I. D., zastúpenej: JUDr. Ingrid Čvirková, advokátka, so sídlom AK Levočská 866, Poprad, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 - 10, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia Generálneho riaditeľa žalovanej, č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12. decembra 2017, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 5Sa/5/2018-76 zo dňa 28. marca 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove, č. k. 5Sa/5/2018-76 zo dňa 28. marca 2019 m e n í tak, že rozhodnutie Generálneho riaditeľa žalovanej, č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12. decembra 2017 z r u š u j e a vec v r a c i a žalovanej na ďalšie konanie.

Sťažovateľke proti žalovanej p r i z n á v a úplnú náhradu trov konania na krajskom a kasačnom súde.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove rozsudkom, č. k. 5Sa/5/2018-76 zo dňa 28.03.2019, zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania rozhodnutia Generálneho riaditeľa žalovanej, č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.12.2017, ktorým ako orgán príslušný podľa § 215 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 677/2006 Z. z. (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“), rozhodol o odvolaní žalobkyne proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 18.06.2017, č. XXX XXX XXXX X tak, že jej odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že vzhľadom na rozsah žalobných námietok, bolo základom preskúmacieho konania posúdenie, či postupovala Sociálna poisťovňa v súlade s § 139a zákona, keďže bola náhrada mzdy z neplatne rozviazaného pracovného pomeru za obdobie od 01.06.2005 do 16.06.2009, z dôvodu premlčania priznaná len za obdobie od 01.10.2006 do 16.06.2009 (8.649,10 eur + 4.935,22 eur, spolu 13.584,32 eur), preto aj v evidenčných listoch dôchodkového poistenia za jednotlivé mesiace od 01.06.2005 do 30.09.2006 mala byť uvedená „0“, a teda suma vyplatenej náhrady mzdy nemala byť započítaná za mesiace, za ktoré jej súd náhradu mzdy nepriznal ani zamestnávateľ reálne

nevyplatil.

3. Bez ohľadu na tvrdenie správnych orgánov ohľadne záväznosti údajov uvedených v evidenčných listoch dôchodkového poistenia vyhotovený zamestnávateľom v zmysle § 232 zákona je rozhodujúce, či boli vyhotovené správne. Aj keď právna zástupkyňa žalobkyne správne namietala, že právne závery uvedené v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 1So/12/2014 zo dňa 13.01.2015, sa týkali iných skutkových okolností a danú vec je potrebné inak právne posúdiť, je potrebné súhlasiť s argumentáciou žalovanej, že mohla postupovať len tak, ako upravuje zákon a iný výklad alebo dopĺňanie konkrétneho zákonného ustanovenia neprislúcha žalovanej, ale ani súdu. Z ustanovenia § 139a zákona pritom nepochybne vyplýva, že vymeriavací základ za každý kalendárny mesiac neplatne skončeného právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi, je časť príjmu plynúceho z neplatne skončeného právneho vzťahu pripadajúca na každý takýto kalendárny mesiac. Z tohto ustanovenia nevyplýva, že náhradu mzdy je možné rozpočítať len na tie mesiace neplatne skončeného pracovného pomeru, za ktoré bola aj reálne priznaná a vyplatená.

4. S poukazom na uvedené krajský súd ďalej uviedol, že ak zamestnávateľ v evidenčných listoch dôchodkového poistenia rozpočítal priznanú náhradu mzdy na celé obdobie (každý mesiac) neplatne skončeného právneho vzťahu (od 01.06.2005 do 16.06.2009), postupoval správne a nepochybila ani žalovaná, ak pri rozhodovaní o žiadosti žalobkyne o prepočítanie sumy starobného dôchodku z dôvodu vyplatenia náhrady mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru, vychádzala z takto vyhotovených evidenčných listov dôchodkového poistenia. Keďže v súlade s § 139a zákona bolo do obdobia dôchodkového poistenia žalobkyne na nárok na starobný dôchodok započítané celé obdobie z neplatne skončeného pracovného pomeru a náhrada mzdy bola započítaná do vymeriavacieho základu žalobkyne za celé obdobie (každý mesiac) z neplatne skončeného pracovného pomeru, správny súd podľa § 190 SSP žalobu ako nedôvodnú zamietol.

5. V súvislosti s námietkou žalobkyne, že priznaná náhrada mzdy v celkovej sume 13.584,32 eur mala byť posudzovaná ako náhrada mzdy v čistom, krajský súd zdôraznil, že táto námietka nemala vplyv na správnosť výpočtu sumy starobného dôchodku, nakoľko výška poistného na sociálne poistenie a odvodová povinnosť zamestnávateľa z neplatne skončeného pracovného pomeru nemajú vplyv na výpočet sumy starobného dôchodku, keďže podľa § 66 ods. 1 zákona sa suma starobného dôchodku určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty.

6. Voči rozsudku Krajského súdu v Prešove podala žalobkyňa v zákonom určenej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom. Vyjadrila názor, že žalovaná nesprávne aplikovala ustanovenie § 139a zákona č. 461/2003 Z. z. a pokiaľ jej súd priznal z titulu nároku na náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru náhradu mzdy iba za časť obdobia, keď jej zamestnávateľ neumožnil pokračovať v práci počas trvania neplatného skončenia pracovného pomeru, žalovaný správny orgán nepostupoval správne, keď sumu vyplatenej náhrady mzdy započítal aj za kalendárne mesiaca, za ktoré jej súd náhradu mzdy vôbec nepriznal.

7. Poukázala na rozsudok Okresného súdu v Poprade zo dňa 24.10.2008, č. k. 11C/156/2005, v ktorom určil, že výpoveď daná žalobkyni dňa 07.02.2005 je neplatná a pracovný pomer trvá naďalej. Obdobie, v ktorom zamestnávateľ neumožnil žalobkyni pokračovať v práci trvalo od 01.06.2005 od 16.06.2009. Nárok na náhradu mzdy priznal žalobkyni len za časť tohto obdobia, a to od 01.10.2006 do 16.06.2009, pretože zvyšok nároku bol premlčaný. Okresný súd Poprad priznal žalobkyni sumu 8.649,10 eur a Krajský súd v Prešove rozhodnutím zo dňa 20.01.2016 sumu 4.935,22 eur. Napriek tomu, že žalobkyni nebola priznaná náhrada mzdy za obdobie od 01.06.2005 do 30.09.2006 a zamestnávateľ žalobkyni za toto obdobie nič neuhradil, Sociálna poisťovňa započítala do vymeriavacieho základu za toto obdobie sumy, ako keby bola náhrada mzdy zo strany zamestnávateľa vyplatená. S uvedeným postupom sťažovateľka vyjadrila nesúhlas. Ak žalovaný uviedol, že evidenčný list dôchodkového poistenia, ktorý vystavuje zamestnávateľ a ktorý je rozhodujúcim podkladom pri rozhodovaní, v prípade, ak je v rozpore s rozsudkami súdov vo veci náhrady mzdy i so sumou skutočne vyplatenej náhrady mzdy, nemôže

správny orgán z takéhoto nepravdivého dôkazu vychádzať. Rozhodnutie žalovaného preto nezohľadňuje presný a skutočný stav vecí a je nezákonné pre rozpor s ustanovením § 195 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z..

8. Krajský súd vo svojom rozsudku vychádzal z ustanovenia § 139a zákona, z ktorého však nevyplýva, že náhradu mzdy je možné rozpočítať len na tie mesiace neplatne skončeného pracovného pomeru, za ktoré bola aj reálne priznaná a vyplatená. Podľa jej názoru, časť príjmu plynúceho z neplatne skončeného právneho vzťahu za obdobie od 01.06.2005 do 30.09.2006 je 0 eur. Žalobkyňa si za toto obdobie môže dobrovoľne zaplatiť poisťné na dôchodkové poistenie. Započítanie vyplatenej náhrady mzdy aj za mesiace, ktoré boli premlčané a za ktoré žiadna náhrada nebola vyplatená, má vplyv na vymeriavací základ žalobkyne, znižuje ho, pretože, ak sa akákoľvek konkrétna suma vydolí vyšším počtom mesiacov, výsledné číslo osobného mzdového bodu je nižšie, ako keď je náhrada mzdy vydelená nižším počtom mesiacov. Vymeriavací základ za doby, za ktoré bola náhrada mzdy skutočne priznaná a vyplatená, by bol v danom prípade vyšší.

9. Sťažovateľka poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.12.2005 a evidenčný list vystavený zamestnávateľom, ktorý je v rozpore s týmto rozsudkom. Podľa sťažovateľky sa odvody do Sociálnej poisťovne ale aj vymeriavacie základy mali vypočítať s prihliadnutím na to, že celková suma 13.584,32 eur mala byť vyplatená priamo žalobkyňi ako suma náhrady mzdy v čistom. Právny názor krajského súdu, ktorý uviedol, že výška poisťného na sociálne poistenie a odvodová povinnosť zamestnávateľa z neplatne skončeného pracovného pomeru nemajú vplyv na výpočet sumy starobného dôchodku podľa § 66 ods. 1 zákona, považuje za nesprávny. Vymeriavací základ sa nerovná čistej mzde, jeho zložkou sú ďalšie položky, teda je vyšší ako čistá mzda. Stanovenie vymeriavacieho základu v správnej výške má vplyv na správnosť výpočtu sumy starobného dôchodku. Pokiaľ celkovú sumu uvedenú vo výroku rozsudku Okresného súdu v Poprade mal zamestnávateľ vyplatiť priamo žalobkyňi bez ohľadu na odvodové povinnosti, s touto sumou uvedenou vo výroku rozsudku je potrebné nakladať ako s náhradou mzdy v čistom. Správny orgán mal byť preto podľa § 198 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. viazaný rozhodnutím súdu a nie evidenčným listom. Vymeriavací základ sa mal preto o položky, ktoré tvoria hrubú mzdu a z takto zvýšeného vymeriavacieho základu sa mal vypočítať dôchodok žalobkyne. Názorom krajského súdu vzťahujúci sa k výpočtu sumy starobného dôchodku považuje za rozporný s ustanoveniami § 61, § 62 ods. 1, § 63 ods. 1, § 66 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z..

10. Na základe uvedených dôvodov žiadala sťažovateľka rozsudok Krajského súdu v Prešove zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

11. Žalovaná vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedla, že námietky sťažovateľky nepovažuje za opodstatnené. Krajský súd správne zistil skutkový stav vecí, vec náležite právne posúdil a žalovaná sa v plnom rozsahu pridržiava stanoviska uvedeného vo vyjadrení zo dňa 09.08.2018. Zvýšenie starobného dôchodku žalobkyne bolo vykonané v súlade s platnými právnymi predpismi o sociálnom poistení. Žalovaná navrhla, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec v rozsahu kasačnej sťažnosti a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

13. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

14. Predmetom posúdenia veci kasačným súdom bola otázka, či Sociálna poisťovňa správne vypočítala dôchodok sťažovateľky, či vychádzala z dostatočne zisteného stavu vecí pri určení vymeriavacieho

základu za obdobie neplatne rozviazaného pracovného pomeru (od 01.06.2005 do 16.06.2009), vrátane obdobia, za ktoré jej z dôvodu premlčania nebola reálne vyplatená mzda.

15. Podľa § 60 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v účinnom znení, obdobie dôchodkového poistenia je obdobie povinného dôchodkového poistenia, obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia, ak za tieto obdobia okrem období uvedených v § 140 bolo zaplatené poistné na dôchodkové poistenie podľa tohto zákona a ak tento zákon neustanovuje inak. Ak zamestnávateľ nesplnil povinnosť platiť a odvádzať poistné na dôchodkové poistenie, podmienka zaplataenia poistného na dôchodkové poistenie u zamestnanca sa považuje za splnenú.

16. Podľa § 61 zákona č. 461/2003 Z. z., osobný vymeriavací základ je úhrn vymeriavacích základov za kalendárny rok, z ktorých sa zaplatilo poistné na dôchodkové poistenie alebo z ktorých sa poistné na dôchodkové poistenie podľa § 60 ods. 1 druhej vety považuje za zaplatené.

17. Podľa § 62 ods. 1 až 3 zákona č. 461/2003 Z. z., osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel osobného vymeriavacieho základu a všeobecného vymeriavacieho základu. Osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Za obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 4, ktoré trvalo celý kalendárny rok, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3. Ak toto obdobie trvalo len časť kalendárneho roka, osobný mzdový bod sa určí ako súčin pomernej časti osobného mzdového bodu a počtu dní tohto obdobia. Pomerná časť osobného mzdového bodu je podiel osobného mzdového bodu vo výške 0,3 a počtu dní kalendárneho roka, v ktorom bolo získané obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 4, a zaokrúhľuje sa na štyri desatinné miesta nahor. Osobný mzdový bod je najviac v hodnote 3.

18. Podľa § 63 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., priemerný osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel súčtu osobných mzdových bodov dosiahnutých v jednotlivých kalendárnych rokoch rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, ak tento zákon neustanovuje inak. Priemerný osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Na účely určenia obdobia dôchodkového poistenia sa získané dni dôchodkového poistenia prepočítavajú na roky, ak tento zákon neustanovuje inak. Obdobie dôchodkového poistenia sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Podľa § 63 ods. 4 písm. g/ zákona č. 461/2003 Z. z., k priemernému osobnému mzdovému bodu v hodnote nižšej ako 1,0 sa pripočíta v roku 2010 z rozdielu medzi hodnotou 1,0 a priemerným osobným mzdovým bodom určeným podľa odseku 1,20 %.

19. Podľa § 64 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z., aktuálna dôchodková hodnota je dôchodková hodnota určená podľa odsekov 1 až 5, ktorá platí v čase vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky.

20. Podľa § 66 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., suma starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

21. Podľa § 138 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., vymeriavací základ zamestnanca, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť uvedenú v § 3 ods. 1 písm. a/, je príjem plynúci z tejto zárobkovej činnosti okrem príjmov, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené podľa osobitného predpisu, príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré platí zamestnávateľ za zamestnanca a príjmov zamestnanca poskytovaných zamestnávateľom podľa osobitného predpisu. Vymeriavací základ zamestnanca je aj podiel na zisku vyplatený obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva. Vymeriavací základ zamestnanca, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť uvedenú v § 3 ods. 2 a 3, je príjem plynúci z tejto zárobkovej činnosti okrem príjmov, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené podľa právnych predpisov štátu, podľa ktorých sa tento príjem zdaňuje.

22. Podľa § 139 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho

základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 a ods. 2 druhej vete je kalendárny mesiac, za ktorý platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti. Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 prvej vete, okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, je obdobie podľa § 139b ods. 2. Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 prvej vete, ktorý je fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a vymeriavacieho základu zamestnávateľa podľa § 138 ods. 8 písm. b/, je obdobie trvania tohto právneho vzťahu.

23. Podľa § 139a zákona č. 461/2003 Z. z., ak súd rozhodol o neplatnosti skončenia právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi, vymeriavací základ za každý kalendárny mesiac neplatne skončeného právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi je časť príjmu plynúceho z neplatne skončeného právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi pripadajúca na každý taký kalendárny mesiac; § 138 ods. 1 až 3, 10 až 18 a 23 platí rovnako.

24. Podľa § 195 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav vecí, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

25. Podľa § 196 ods. 1 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z., dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu vecí, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne. Účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu vecí.

26. Z obsahu spisu kasačný súd zistil, že dňa 27.03.2013 podala sťažovateľka pobočke Sociálnej poisťovne žiadosť o dôchodok. Podmienky nároku na starobný dôchodok splnila ku dňu XX.XX.2010. Rozhodnutím zo dňa 19.11.2013 bol sťažovateľke od XX.XX.2010 priznaný starobný dôchodok v sume 318,80 eur mesačne. Žiadosťou zo dňa 19.09.2016 požiadala sťažovateľka o prepočítanie sumy starobného dôchodku z dôvodu vyplatenia náhrady mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru. Predložila príslušné rozsudky Okresného súdu Poprad a Krajského súdu v Prešove, ktorými bola určená neplatnosť skončenia pracovného pomeru sťažovateľky na základe výpovede z pracovného pomeru zo dňa 07.02.2005 s tým, že pracovný pomer naďalej trvá. Rozsudkami bola žalobkyni priznaná náhrada mzdy v celkovej sume 13.584,32 eur od zamestnávateľa, Základná škola s materskou školou, Spišské Bystré, za obdobie neplatnej výpovede. Sťažovateľke v súdnom konaní nebola priznaná náhrada mzdy z neplatnej výpovede za obdobie spadajúce od 01.06.2005 do 16.06.2009, z dôvodu premlčania nároku ku dňu jeho uplatnenia. Z rozsudku vyplýva, že náhrada mzdy za jednotlivé mesiace obdobia neplatnej výpovede predstavovali v období od októbra 2006 do júna 2007 sumu 609,77 eur mesačne, príjem od júla 2007 do decembra 2007 bol určený v sume 640,31 eur mesačne, od januára 2008 do decembra 2008 to bola suma 665,87 eur mesačne, od januára 2009 do mája 2009 bola priznaná suma 713 eur mesačne a za obdobie od 01.06.2009 do 16.06.2009 bol sťažovateľke priznaný príjem v sume 408,54 eur. Mzda bola vyčíslená a priznaná na základe znaleckého posudku č. 12/2010, vypracovaného znalcom, X.. Š. K..

27. Po dodatočnom preukázaní vymeriavacích základov zamestnávateľom sťažovateľky predložením Evidenčného listu dôchodkového poistenia za obdobie neplatnej výpovede, vykonala Sociálna poisťovňa nový výpočet obdobia dôchodkového poistenia, do ktorého započítala obdobie neplatnej výpovede od 01.06.2005 do 16.06.2009, vrátane obdobia za ktoré jej nebola priznaná náhrada mzdy (01.01.2005 do 30.09.2006), z dôvodu premlčania nároku za predmetné obdobie, podľa opraveného Evidenčného listu zamestnávateľa. Rozhodujúce obdobie určila podľa § 63 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z., za kalendárne

roky 1984 až 2009. Do rozhodného obdobia neboli započítané roky pred 01.01.1984, náhradné doby, doby štúdia, doby výkonu civilnej služby, poberania invalidného dôchodku alebo obdobia dôchodkového poistenia, za ktoré nebolo možné určiť osobný mzdový bod. V osobnom liste boli uvedené prehľady hodnôt osobných mzdových bodov za jednotlivé kalendárne roky rozhodujúceho obdobia. Za obdobia náhradnej doby bola priznaná pomerná časť osobného mzdového bodu 0,3. Ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok, k XX.XX.2010, získala sťažovateľka na účely výpočtu starobného dôchodku 40,9617 rokov dôchodkového poistenia. Aktuálna dôchodková hodnota ku vzniku nároku na starobný dôchodok bola určená na 9,2246 eur. Suma starobného dôchodku patriaca za obdobie dôchodkového poistenia do vzniku nároku na starobný dôchodok bola stanovená na sumu 317,95 eur mesačne a táto bola podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. priebežne zvyšovaná.

28. Podľa názoru kasačného súdu, zhodne s názorom krajského súdu, žalovaná postupovala v súlade so zákonom, ak do vymeriavacieho základu pre výpočet dôchodku zarátala aj náhradu mzdy sťažovateľky, ktorá jej patrila za jednotlivé mesiace počnúc júnom 2005 do 16.06.2009 aj v prípade, že tento príjem nebol sťažovateľke reálne vyplatený z dôvodu premlčania nároku na príjem za toto obdobie. Nemožno prisvedčiť právnenému názoru sťažovateľky, že ak časť príjmu plynúceho z neplatne skončeného právneho vzťahu za obdobie od 01.06.2005 do 30.09.2006 je 0 eur, t. j. nebol jej vyplatený, tak toto obdobie nemalo byť započítané do obdobia dôchodkového poistenia. Napriek tomu, že zamestnávateľ za toto obdobie z dôvodu premlčania nevyplatil sťažovateľke náhradu mzdy, bolo obdobím trvania pracovného pomeru a poistné na dôchodkové poistenie za toto obdobie sa považovalo za zaplatené. Predmetné obdobie bolo zároveň zarátané aj do celkového obdobia zamestnania. Uvedený postup bol v súlade s ust. § 60 ods. 1 a § 139a zákona č. 461/2003.

29. Rozhodujúcim obdobím na určenie vymeriavacieho základu sťažovateľky bolo obdobie preukázaného trvania jej pracovného pomeru. Dotknutý zamestnávateľ predložil žalovanej za celé sporné obdobie zamestnania podklad - Evidenčný list dôchodkového poistenia, preukazujúci výšku vymeriavacieho základu pre určenie dôchodku.

30. Vymeriavací základ zamestnanca, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť uvedenú v § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, je príjem zo závislej činnosti podľa § 5 ods. 1 písm. a/ až h/ a m/, ods. 2 a 3 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, okrem príjmov, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené podľa zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré platí zamestnávateľ za zamestnanca a príjmov zamestnanca poskytovaných zamestnávateľom podľa osobitného predpisu.

31. Osobný vymeriavací základ od 01.01.2004 je úhrn vymeriavacích základov poistenca za kalendárny rok, z ktorých sa zaplatilo poistné na dôchodkové poistenie alebo z ktorých sa poistné na dôchodkové poistenie považuje za zaplatené.

32. Z Evidenčného listu dôchodkového poistenia predloženého zamestnávateľom sťažovateľky je zrejmé, že vymeriavacie základy určené zamestnávateľom za obdobie od októbra 2006 do 16.06.2009, z ktorých vychádzala žalovaná, nezodpovedajú príjmu, ktorý bol na základe rozsudkov Okresného súdu v Poprade a Krajského súdu v Prešove sťažovateľke za obdobie neplatnej výpovede priznaný. Zároveň nie je zrejmé, z akých podkladov vychádzal zamestnávateľ pri určení vymeriavacieho základu v období od 01.06.2005 do októbra 2006 v ELDP, pretože v ňom uvedené sumy nezodpovedajú čiastkam určeným v znaleckom posudku, ktorý bol podkladom pre rozhodnutie súdu o náhrade mzdy z dôvodu neplatnej výpovede. Keďže osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel osobného vymeriavacieho základu (príjem na základe pracovného vzťahu za rok) a všeobecného vymeriavacieho základu (12-násobok priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky za ten-ktorý kalendárny rok, ktorú zistil Štatistický úrad Slovenskej republiky), je stanovenie správnej sumy príjmu za jednotlivé obdobia dôchodkového poistenia podstatný. Za osobný vymeriavací základ je potrebné považovať tzv. hrubý príjem zamestnanca, t. j. príjem, z ktorého sa následne vypočítajú a realizujú odvody (daň, sociálne poistenie). Z Evidenčného listu dôchodkového poistenia predloženého

zamestnávateľom sťažovateľky sa možno domnievať, že ako vymeriavacie základy za sporné obdobia určila sumu jej „čistého“ príjmu po odpočítaní jednotlivých odvodov, pretože nezodpovedajú vypočítanej a súdom priznanej („čistej“) náhrade mzdy za jednotlivé mesiace a roky neplatnej výpovede. Na základe takýchto rozporných údajov nemohlo dôjsť k správne určeniu starobného dôchodku sťažovateľky. Žalovaná vychádzala pri určení sumy starobného dôchodku len z Evidenčného listu vystavenému zamestnávateľom napriek uvedenému rozporom, pričom svoj postup a záver riadne nevysvetlila a neodôvodnila.

33. Žalovanému prislúcha v zmysle § 196 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. prihliadnuť na všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, teda i na znalecký posudok č. 12/2010 vypracovaný znalcom, X.. Š. K., ako i na rozsudky súdov, ktorými bola sťažovateľke priznaná náhrada mzdy za celé obdobie neplatnej výpovede, vrátane obdobia, za ktoré nebola súdom z dôvodu premlčania priznaná náhrada, na základe ktorých bolo zrejmé, že vymeriavacie základy za jednotlivé obdobia dôchodkového poistenia sťažovateľky, určené jej zamestnávateľom, Základná škola s materskou školou, Spišské Bystré za obdobie neplatnej výpovede, nezodpovedajú sumám určeným v znaleckom posudku. Orgány verejnej správy v tomto smere nedostatočne vysvetlili určenie vymeriavacieho základu za obdobie neplatnej výpovede aj s prihliadnutím na závery znaleckého posudku.

34. Na základe uvedených dôvodov dospel kasačný súd k záveru, že rozhodnutie žalovanej, č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15.12.2017, nebolo vydané v súlade so zákonom, pretože nevychádzalo z presne a úplne zisteného skutočného stavu. Kasačná sťažnosť podaná žalobkyňou je dôvodná, a preto rozsudok Krajského súdu v Prešove, č. k. 5Sa/5/2018-76 zo dňa 28.03.2019 podľa § 462 ods. 2 SSP zmenil tak, že rozhodnutie Generálneho riaditeľa žalovanej, č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.12.2017, zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

35. O náhrade trov konania pred krajským a kasačným súdom rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 v spojitosti s ust. § 167 ods. 1 SSP a úspešnej sťažovateľke priznal voči žalovanej úplnú náhradu trov konania na krajskom aj kasačnom súde. O výške náhrady trov konania rozhodne Krajský súd v Prešove po právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s ust. § 175 ods. 2 SSP.

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.